

Sisällys

Lyhenteitä	X
------------	---

JOHDANTO 1

1. Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun uudistaminen ja sen tausta	1
2. Todistelun kohde ja keskeiset käsitteet	5
3. Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun soveltamisala	12
4. Todistelu osana oikeudenkäyntiä	17

OIKEUDENKÄYMISKAAREN 17 LUKU **Todistelusta**

YLEISET SÄÄNNÖKSET 29

1 § Vapaa todistelu ja todistusharkinta sekä kuulemisperiaate	29
2 § Todistustaakka ja näyttökynnys riita-asiassa	35
3 § Todistustaakka ja näyttökynnys rikosasiassa	40
4 § Selvitys lain soveltamisesta ja ulkomaan lain soveltaminen	42
5 § Yleisesti tunnetut seikat ja tunnustaminen	52
6 § Asianosaisen menettely todisteena	60
7 § Vastuu todisteiden hankkimisesta	65
8 § Todisteen torjuminen	71
9 § Yleinen velvollisuus todistaa tai luovuttaa todiste ja poikkeus velvollisuutta tai oikeutta kieltäytyä todistamasta koskevista säännöksistä	84

VELVOLLISUUS TAI OIKEUS KIELTÄYTYÄ TODISTAMASTA 91

10 § Todistamiskielto valtiosalaisuudesta	91
11 § Todistamiskielto tuomioistuimen päätösneuvottelusta ja sovittelijan vaitiolovelvollisuus	96

12 §	Todistamiskielto virkasalaisuudesta	101
13 §	Oikeudenkäyntiasiamiehen ja muun oikeudellisen avustajan sekä tulkin vaitiolovelvollisuus	122
14 §	Lääkärin ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön vaitiolovelvollisuus	129
15 §	Poikkeukset 11–14 §:ssä säädettyihin todistamiskieltoihin	131
16 §	Papin vaitiolovelvollisuus	135
17 §	Asianosaisen läheisen vaitiolo-oikeus	137
18 §	Oikeus olla todistamatta omasta tai läheisensä syyllisyydestä	144
19 §	Oikeus olla todistamatta liike- tai ammattisalaisuudesta	149
20 §	Toimittajan tai vastaavan henkilön vaitiolo-oikeus lähdesuojan alaisesta tiedosta	152
21 §	Anonyymin todistajan vaitiolo-oikeus henkilöllisyydestään ja anonyymin todistajan henkilöllisyyttä koskeva todistamiskielto	154
22 §	Täydentävät säännökset velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä todistamasta	156
23 §	Todistustaakka velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä todistamasta	160

KIRJALLISEN KERTOMUKSEN KÄYTTÖKIELTO SEKÄ TODISTEEN HYÖDYNTÄMISKIELTO

24 §	Kirjallisen kertomuksen käyttökielto	163
25 §	Todisteen hyödyntämiskielto	174

ASIANOSAISEN KUULUSTELU

26 §	Asianosaisen kuulustelu ja totuusvelvollisuus	195
27 §	Alle 15-vuotiaan tai henkisen toiminnan häiriöistä kärsivän asianosaisen kuulustelu	200
28 §	Asianosaisen laillisen edustajan kuulustelu	203

TODISTAJAT	207
29 § Todistajat – eräitä todistajia koskevat poikkeussäännöt	207
30 § Alle 15-vuotiaan tai henkisen toiminnan häiriöistä kärsivän todistajan kuulustelu	212
31 § Tuomarin, syyttäjän tai oikeudenkäyntiasiamiehen kuuleminen todistajana	213
32 § Kielto kutsua tasavallan presidentti todistamaan	217
33 § Anonyymi todistaja	219
ASIAANTUNTIJAT	221
34 § Asiantuntijat	221
35 § Asiantuntijan kelpoisuusvaatimukset	230
36 § Kirjallinen asiantuntijalausunto ja suullisen kuulustelun edellytykset	236
37 § Mielentilatutkimus	240
ASIAKIRJAT JA KATSELMUSKOHTEET	247
38 § Asiakirja, esine ja katselmus	247
39 § Asiakirjan jäljennös	252
40 § Määräys esinetodisteen esittämisestä ja katselmuksen toimittamisesta	254
KUTSUT	261
41 § Todistajan ja asiantuntijan kutsuminen kuultavaksi	261
42 § Todistajan ja asiantuntijan kutsuminen kuultavaksi ulkomailta	264
TODISTELUMENETTELY PÄÄKÄSITTELYSSÄ	269
43 § Todistajan ja asiantuntijan kuulustelua edeltävät toimet	269
44 § Todistajan vakuutus	272
45 § Asiantuntijan vakuutus	275
46 § Todistajan ja asiantuntijan muistuttaminen totuus- velvollisuudesta	276

47 §	Suullisuusperiaate asianosaista ja todistajaa kuulusteltaessa sekä vertailuaineiston käyttäminen	277
48 §	Asianosaisen kuulustelu	280
49 §	Todistajan ja asiantuntijan kuulustelu	285
50 §	Yksin- ja vastakkainkuulustelu sekä kuultavan läsnäolo istunnossa	286
51 §	Kuulustelu asianosaisen läsnä olematta	289
52 §	Kuulustelu videoyhteyksin	293
53 §	Anonyymin todistajan kuulustelu	296
54 §	Muun kuin suullisen näytön vastaanottaminen	298
55 §	Todistelu pääkäsittelyssä asianosaisen poissa ollessa	299
TODISTELUMENETTELY PÄÄKÄSITTELYN ULKOPUOLELLA		303
56 §	Edellytykset todistelulle pääkäsittelyn ulkopuolella	303
57 §	Asianosaisten kutsuminen	308
58 §	Todisteen vastaanottaminen toisessa tuomioistuimessa	309
59 §	Todisteen ottaminen uudelleen vastaan pääkäsittelyssä	310
60 §	Todisteen vastaanottaminen ulkomailla	311
TODISTELU VASTAISUUDEN VARALTA		313
61 §	Todistelua vastaisuuden varalta koskevat edellytykset ja menettely	313
PAKKOKEINOT		319
62 §	Uhkasakon tuomitseminen poissaolon johdosta ja nouto	319
63 §	Uhkasakko ja painostusvankeus todistajan niskoittellessa	322
64 §	Poikkeukset pakkokeinon käyttöön	327
KORVAUKSET JA PALKKIOT		331
65 §	Todistajan korvaus	331
66 §	Asiantuntijan korvaus	335
67 §	Esinetodisteen haltijan korvaus	339

MUUTOKSENHAKU	341
68 § Valitus todistelua koskevasta päätöksestä	341
69 § Kantelu todistelua koskevasta päätöksestä	352
VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖS	355
Lähdeluettelo	359
Oikeustapaushakemisto	365
Asiahakemisto	369
Oikeudenkäymiskaaren 17 luku	389

*Huomautus: pykälänumeroiden jäljessä olevat otsikot ovat tekijöiden laatimia.